

Počet bodov:

Kód žiaka:

Opravoval:

Kontroloval:

1. Aká vlastnosť somára **nevyplýva** z ukážky č. 1?
A. lenivosť   B. hlúposť   C. nešikovnosť   D. chamtivosť
2. V ktorej možnosti je správne uvedený literárny útvar ukážky č. 1?
A. rozprávka   B. bájka   C. povesť   D. komiks
3. Z ukážky č. 1 vyplýva, že:
A. poraziť klamstvo klamstvom je dovolené.
B. skutočné bohatstvo sa nadobúda prácou.
C. nevďak si vyslúži trest.
D. špekulovanie vedie ku skaze.
4. V ukážke č. 1 vyber možnosť, v ktorej sú správne určené slovné druhy v prvej vete priamej reči.
A. citoslovce, príslovka, sloveso, zámeno, sloveso
B. citoslovce, častica, zámeno, zámeno, sloveso
C. častica, príslovka, sloveso, zámeno, sloveso
D. citoslovce, prídavné meno, sloveso, zámeno, sloveso
5. Koho mal autor ukážky č. 1 na mysli, keď v poslednej vete použil slovné spojenie **dvojnohý somár**?

6. Napíš synonymum k slovu **prekabátiť**.

7. Z prvého odseku ukážky č.1 vypíš slovo, v ktorom sa nachádza slabikotvorná spoluhláska.

8. Urč gramatické kategórie a vzor prídavného mena v slovnom spojení **najmúdrejší somár**.

Text pokračuje na druhej strane

9. Doplň i, í a y, ý.

v kel_, pred učiteľm_, statočn_ inžinieri, hus_ v ob_lí, r_by
v močiar_, so št_rm_ holubm_.

10. Utvor genitív množného čísla podčiarknutých podstatných mien v druhej vete ukážky č. 1.

11. Správne napísané vynechané hlásky v prvej strofe ukážky č. 2 sú:

A. ý, y, z, y, ž   B. ý, i, s, y, ž   C. ý, i, z, y, ž   D. ý, i, z, z, š

12. Ktoré tvrdenie **nevyplýva** z ukážky č. 2?

- A. Osa sa nahnevala na komára, pretože sa jej otrel o šaty.
- B. Komára nahnevalo, že osa je taká háklivá na svoje oblečenie.
- C. Keď sa osa nahnevala na komára, začalo ho naháňať.
- D. Osa upozorňuje komára, aby ju neurážal.

13. Vypíš z prvej strofy básne v ukážke č. 2 slovo, ktorým autorka vyjadruje, že sa osa rada pekne oblieka.

14. Vyber v ukážke č. 2 možnosť s veršom, ktorý vyjadruje, že komár si uvedomil svoju chybu, keď nazlostil osu:

- A. v očiach mu hnevom zablýska,
- B. komára honí sem i tam,
- C. prosí už komár v úzkosti,
- D. zahnali zlosť i všetok hnev.

15. Uveď, aký básnický prostriedok sa vyskytuje v podčiarknutom verši básne z ukážky č. 2.

16. Vysvetli ľudový výrok: **Robiť z komára somára.**

Koniec textu

Ukážka č. 1

O somárovi, ktorý prekabátil sám seba

Somár dennodenne nosil do mesta náklady rozličného tovaru, pričom cestou musel prebrodiť rieku. Jedného dňa zle stúpil, sklúzol po skale a obe vrecia, ktoré niesol, spadli do vody. Keďže v nich bola soľ, rozpustila sa a somár už nemal čo niesť.

Vykračovať si bez nákladu na chrbte sa mu páčilo, preto sa rozhodol, že to tak bude robiť vždy.

Na druhý deň naňho naložili vrecia s cukrom. Keď vošiel do rieky, naschvál sa potkol a aj s nákladom spadol do vody. Cukor sa rozpustil rovnako ako predtým soľ a somár opäť nemal čo niesť.

„Chacha, perfektne som to vymyslel!“ tešil sa. „Som najmúdrejší somár na svete!“

Ibaže na ďalší deň mu naložili na chrbát náklad morských húb. Keď somár znova náročky spadol do rieky, huby nasiakli vodou, stiahli ho ku dnu a somár sa utopil.

Také veci sa stávajú nielen štvornohým somárom, ale často aj tým dvojnohým, ktorých je, žiaľ, na svete viac než dost.

Ukážka č. 2

A po daždi slnko svieti

(Mária Rázusová-Martáková)

Otreľ sa komár nohat_

f_ ntivej ose o šaty.

Ďapla ho osa ce_ členk_:

„Nema_ mi moje sukienky!“

Vykrútil komár fúziská,

v očiach mu hnevom zablýska,

bzučí a vrčí, nadáva:

„Slečinka... mrňa maznavá!“

Zablčal v ose zlosti plam,

komára honí sem i tam.

Jaj, čo ťa, komár, posadlo

napáliť také žihadlo?

Prosí už komár v úzkosti:

„Už sa mi, krásna, nezlosti,

ja som len taký pobehaj,

nuž odpusť a sa nehnevaj.

A krielka, nôžky natriasa

a spieva jej a líška sa,

až slovká sladšie ako med

zahnali zlosť i všetok jed.

Teraz už tíško, potichu

pijú med v jednom kalichu

a zvonček hľadá na hostí:

„Takto ste krajší, bez zlosti.“